

FAQ

**Απλές ερωτήσεις,
που συνήθως τίθενται με λάθος τρόπο
και απαιτούν σύνθετες απαντήσεις**

Γιατί δεν συνεισφέρουμε στις επιχειρήσεις της Πολιτικής Προστασίας;

Στην συγκεκριμένη στήλη, όπως φαίνεται και από τον τίτλο, προσπαθούμε να δώσουμε απαντήσεις σε φαινομενικά απλές ερωτήσεις. Δυστυχώς όμως, αυτά που συμβαίνουν γύρω μας είναι πολύπλοκα πράγματα. Έτσι, όταν προσπαθούμε να μιλήσουμε συλλογικά για τις ζωές μας δεν υπάρχουν εύκολες απαντήσεις και οι απλές ερωτήσεις είναι πολλές φορές παραπλανητικές. Στο παρόν τεύχος θα πούμε το εξής: γιατί δεν βλέπουμε φιλικά τις κρατικές υπηρεσίες που έχουν αναλάβει “να προστατεύσουν εμάς και το περιβάλλον από τις φυσικές καταστροφές”.

Αναρωτιόμαστε, που λέτε, κατά πόσο υπάρχει η “φύση” και το “περιβάλλον” έξω από τις κρατικές αφηγήσεις. Οκ, δεν είμαστε τόσο καμμένοι τα ζώα, τα βουνά, τα ποτάμια, οι βροχές και η ζέστη υπάρχουν και παραυπάρχουν έξω από το κράτος: αυτό που δεν υπάρχει (τουλάχιστον σε ικανοποιητικό βαθμό) είναι ένας τρόπος να κατανοούμε εμείς τι είναι τα ζώα, τα βουνά, τα ποτάμια κ.ο.κ. μακριά από τις κρατικές αφηγήσεις. Μιας και η χλωρίδα και η πανίδα δεν μπορούν να μιλήσουν για λογαριασμό τους, αυτό που κατανοούμε ως “φύση” είναι ένα κρατικό κατασκεύασμα, ένα σύστημα ιδεών που παράγει μέσα από πολύπλοκα ερευνητικά προγράμματα και papers, από την συνεργασία κρατικών υπηρεσιών, media και πανεπιστημίων. Χρηματοδοτείται με υπέρογκα ποσά από τα κρατικά ταμεία και καταλήγει να κατακλύζει κάθε μορφή δημόσιου λόγου. Συνεπώς, η ερμηνεία του τι είναι “φύση” και πως διαχειριζόμαστε τις “φυσικές καταστροφές” αποτελεί κρατικό μονοπώλιο.

Τα κράτη ανέκαθεν κατασκεύαζαν ή εκμεταλλεύονταν γεγονότα προκειμένου να διασπείρουν τον τρόμο στους υπηκόους τους, έναν τρόπο με στόχους πειθαρχικούς. Σήμερα, η συνεχόμενη ανάδειξη γεγονότων (π.χ. φωτιές, πλημμύρες, κλπ) ως πρωτοφανών και επικίνδυνων, κατασκευάζει μια αίσθηση ότι συνεχώς έρχεται το Τέλος του Κόσμου, και το κράτος είναι ο superhero που οφείλει να το αποτρέψει.

Όλες και όλοι είμαστε ανίκανοι χωρίς αυτό. Κλιματική, περιβαλλοντική, οικονομική, πόλεμική, πανδημική και χίλιες μύριες κρίσεις πέφτουν στα κεφάλια μας. Μόνο φέτος να σκεφτεί κανείς πόσες φορές ήρθε ο Αρμαγεδδών στην μικρή μας χώρα, θα έπρεπε ήδη να κατασκευάζουμε καταφύγια και να συλλέγουμε προμήθειες. Το καλό μας κράτος, όμως, πριν μας στείλει στα υπόγεια ή στα κανόνια, φροντίζει να μας εξοικειώσει με την αδυναμία μας να ανταπεξέλθουμε στα δεινά που έρχονται. Κάποιες φορές η αφορμή μπορεί να ήταν σοβαρή (π.χ. πλημμύρες στη Θεσσαλία), κάποιες φορές μπορεί να ήταν αστεία (π.χ. 40 βαθμοί Κελσίου, που ακούστηκε τέτοιος καύσωνας!), όμως δεν αλλάζει κάτι στην ουσία.

Το ελληνικό κράτος αναβάθμισε πρόσφατα την Πολιτική Προστασία σε υπουργείο, δίνοντας της δισεκατομμύρια από τα κρατικά ταμεία. Μην βιαστείτε να πιστέψετε ότι αυτό το έκανε γιατί ενδιαφέρεται αν θα καεί ένα δάσος ή αν θα πλημμυρίσει μια πεδιάδα. Το κράτος ισχυρίζεται ότι αντιμετωπίζει προβλήματα “φυσικά” ενώ τα χρησιμοποιεί για να αντιμετωπίσει δικά του προβλήματα αμιγώς πολιτικά: να κάνει πολεμικές ασκήσεις και να μας μαντρώσει. Πλάθει μια κοινωνία οργανωμένη απέναντι σε απρόσωπους εχθρούς, με μοναδική πασπαρτού λύση την παρέμβαση των σωμάτων ασφαλείας (μπάτσοι, πυροσβέστες, караβανάδες). Έτσι στην πραγματικότητα, οργανώνει την κοινωνία απέναντι σε “εχθρούς” με πολύ συγκεκριμένο πρόσωπο: τα άλλα κράτη. Οργανώνει μια κοινωνία για πόλεμο.

Δείτε για παράδειγμα την εκκένωση “λόγω πυρκαγιάς” του νοσοκομείου Αλεξανδρούπολης πέρσι το καλοκαίρι, η οποία χαιρετίστηκε εκ των υστέρων στα media ως πολεμική άσκηση. Την ίδια ακριβώς περίοδο, η ΕΥΠ λασπολογούσε μετανάστες ως εμπρηστές του Έβρου, οργάνωνε πολιτοφυλακές “έναντι στις πυρκαγιές” σε ευαίσθητες εθνικά περιοχές, κλπ. Ένα μήνα πριν, η Νέα Αγχίαλος Μαγνησίας “εκκενώθηκε” με φουσκωτά δια θαλάσσης μπροστά στις κάμερες ενώ ο κανονικός δρόμος προς το Βόλο ήταν ανοιχτός. Η κρατική στοχοθεσία είναι μπροστά στα μάτια μας, όμως οι χαζοί κοιτάνε το δάσος και την χάνουν.

Μεσα σε όλο αυτόν τον χαμό και την σύγχυση, αναδύονται διάφορες θεωρίες οι οποίες επικαλούνται έναν ανίκανο και παρασπαστικό κρατικό μηχανισμό. Στα πάνελ, τις εφημερίδες και τα social media ακούμε κράξιμο προς τους κυβερνώντες πως δεν κάνουν σωστά τη δουλειά τους. Συνήθως αυτές οι θεωρίες αναπτύσσονται από κομμάτια της αριστεράς τα οποία θα ήθελαν πολύ να κυβερνήσουν, αποβλέποντας σε νέες ευκαιρίες για το συνάφι τους. Φυσικά το κράτος δουλεύει ρολόι, απλώς η δουλειά του δεν

είναι να μας προστατεύει. Το πραγματικό επίδικο είναι άλλο: η προσαρμογή της κοινωνίας, της οικονομίας, της εργασίας, της τεχνολογίας και η αναβάθμιση της συνολικής κρατικής ετοιμότητας απέναντι σε έναν παγκόσμιο πόλεμο.

Οι θεωρίες περί καλού κράτους (γιατροί, πυροσβέστες, δάσκαλοι κλπ) και κακού κράτους (μπάτσοι, караβανάδες κλπ), όπως και οι θεωρίες περί ανίκανων πολιτικών, αποκρύπτουν το πως έχει φτιαχτεί ο κόσμος. Πετάνε τη μπάλα έξω από το γήπεδο, αποκρύπτουν την ταξική διαίρεση της κοινωνίας και την πολιτική κυριαρχία των αφεντικών. Καταλήγουν να περιγράφουν τα κρατικά μέτρα ως “ανορθολογικά” ή “ελλιπή”, να μας συμφιλιώνουν με τα σώματα ασφαλείας ως “ελλιπώς στελεχωμένους ηρωικούς μηχανισμούς”, και να δημιουργούν μια διαταξική ενότητα υπό το πέπλο του “λαού”, των “πολιτών”, του “ελληνισμού” (και άλλων συνωνύμων) που πλήττονται.

Γι’ αυτό, λοιπόν, δεν θα βάλουμε το χεράκι μας σε αυτές τις επιχειρήσεις ούτε και φέτος το καλοκαίρι. Δεν θα μαζέψουμε κονσέρβες, δεν θα βγούμε φωτογραφίες με μάνικες δίπλα στα σώματα ασφαλείας, δεν θα κάνουμε τους κομπάρσους στο κρατικό θρίλερ. Δεν θα πούμε ότι το κράτος είναι λίγο ζητώντας περισσότερο, γιατί έχουμε γκώσει από την κρατική παρέμβαση. Θα προσπαθήσουμε να σταθούμε εμπόδιο στο μονοπώλιο ερμηνειών του τι συμβαίνει στον κόσμο, με βάση όλα τα παραπάνω.

Εντάξει, αν δούμε κάποιον άνθρωπο να κινδυνεύει και μπορούμε να βοηθήσουμε θα το κάνουμε. Αλλά για να χρειάζεται να εξηγήσουμε την αλφαβητά, καταλαβαίνετε τι εξουσία έχει αποκτήσει αυτό το μονοπώλιο ερμηνειών...

Σχέδιο από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα, που απεικονίζει τον Αρμαγεδδώνα. Σαν πολλές να είναι οι ομοιότητες με τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Πως να του ‘ρθε άραγε του μαστορα?